

Občianske noviny

HLAS

Trenčianske Stankovce

01/2018

hlas.stankovce@gmail.com

Dedina žije

Každá dedina či mesto je špecifické svojím historickým, kultúrnym a spoločenským vývojom. Tak ako ľudia pretvárajú dedinu, spoločenské dianie obce formuje ľudí.

Doba sa posúva vpred a spoločenský život v našich Trenčianskych Stankovciach je čím ďalej, tým rozmanitejší. Napriek rýchlemu tempu života tejto doby sa nájdu organizácie a ľudia, ktorí Stankovce reprezentujú navonok. Ale takisto, spestrujú voľný čas spoluobčanov svojou existenciou. Nedá mi nespomenúť niektoré z nich, ako napríklad Klub dôchodcov a ich spevácky zbor. Chovateľov a ich tradičné výstavy. Dobrovoľní hasiči s ich úspechmi a súťažami spestrujú každý rok život obce. Folklorný súbor Rozvadžan za posledných pár rokov do Stankoviec vniesol typické ľudové akcenty a veľa Stankovčanov sa v súbore doslova našlo.

S letom prichádza množstvo možností ako využiť svoj voľný čas. Hlavne po práci a cez víkendy, kedy si chce každý z nás oddýchnuť od všedného stereotypu. Vtedy prichádzajú všakovaké akcie, ktoré sú organizované pod záštitou obce, ako napríklad obecné dni a tancovačky zvané „Kultúrne leto“ pri zbrojnici. A športového ducha nám upevňujú svojimi výkonmi Sokolisti (volejbal či ženy cvičiace v rytme...), karatisti, lukostrelci a naši futbalisti množstvom zápasov v rôznych kategóriách. Amatérske divadlo napreduje a herci v ňom predvádzajú výkony sťa herci v „národnom“.

Myslím si, že Stankovce nie sú ani zďaleka nudná dedina. Smerujú pozitívne vpred a nie je čudo, že v poslednej dobe veľa mladých ľudí našlo v Stankovciach svoj domov. Vidia, že sme dedina s potenciálom a aktívnymi ľuďmi, ktorým na nej záleží. Týmto ľuďom patrí veľká vďaka. Dovolím si im poďakovať za všetkých spoluobčanov a verím, že Trenčianske Stankovce budú i v roku 2018 naďalej žiť naplno. Proste, dedina žije!

Monika Pevná

Sme tu už štvrtý rok

Je pre nás ctou, že sa vám zo stránok našich novín HLAS prihovárime každé dva mesiace a prinášame informácie, náhľady na súčasné dianie v obci, rozhovory, výlety do histórie a predstavujeme zaujímavých ľudí z obce.

Chceli sme a naďalej chceme ukazovať rozmanitosť života tejto obce i pohľady bežných občanov na ňu. Priznávame, nie vždy sa to podarí a nie vždy získame od občanov či kompetentných ich názor na tému, o ktorej chceme písať. Ale to sa učíme pochopiť a porozumieť za pochodu. Predsa len, nie sme profesionáli.

V rámci redakčnej rady sa za tie uplynulé roky vyprofilovali jednotliví jej členovia a už vieme, komu je čo blízke, a o ktorých témach vie urobiť kvalitný materiál do novín. Chceme im všetkým za túto prácu, a niekedy aj odvahu napísať, poďakovať.

Nás teší, že aj ďalší občania radi prispievajú svojím názorom a zaujímajú sa o život v obci, svojím pohľadom vedia opísať postrehy či pocity zo života v nej. Aj im chceme poďakovať za ich slová. Dostávame ich e-mailovou poštou aj listami. Nie všetky sa dajú publikovať. Snažíme sa vnímať a rešpektovať slobodu slova i informácií v rámci vymedzených možností zákonom. A niekedy je to s vypätím všetkých síl slov - za a proti.

Noviny HLAS vznikli spontánnou reakciou po mítingu občanov pri predstavení kandidátov na starostu (nevedeli sme, kto ním bude) pred poslednými komunálnymi voľbami v Spoločenskom dome. Už si nepamätám presne kto, ale niekto z chlapov ako Rado Siva, Vlado Gažo, Tomáš Sliva alebo Paľo Kurtiš v debate uviedli, že vlastne veľa vecí o obci nevedia a nebolo by od vecí o tom ľuďom písať. Tak sme to spontánne dohodli. O štatút sme požiadali Ministerstvo kultúry SR. Jednoduchší spôsob registrácie bol na súkromnú osobu ako na neziskovú organizáciu. A aj čitateľnejší.

Dnes, po viac ako troch rokoch existencie, vieme, že máme svojich čitateľov, priaznivcov, ale aj ľudí s opačným názorom. V živote to proste už tak chodí. Vážime si všetky uznanie či postrehy. Snažíme sa pochopiť a vnímať aj ten opačný pohľad. Nie nadarmo máme vzhľad v novinách, v tiráži, vetu, že texty sú zverejnené v pôvodnej verzii autorov bez úprav.

V našich novinách HLAS si cítime vážnosť verejného názoru. Vnímame šumy a ruchy verejnosti, preberáme s kolegami v redakčnej rade postoje a stanoviská, ktoré sa k nám dostanú. Dávame priestor i predstaviteľom obce, či už starostovi alebo poslancovi, lebo nás o to žiadajú samotní čitatelia. Starosta nám pravidelne odpovedá na otázky a poslanci, až na výnimky, v podstate tiež. Rešpektujeme ich postoje, ak reagovať nechcú alebo nestihnú, no čitatelia ich postoje vnímajú.

Ako som začal, tak budem aj končiť. Je pre nás ctou sa vám cez naše stránky prihovárať. Vážime si vašu podporu. Sme radi, že patríme k súčasť životu v našej obci. Za seba chcem poďakovať kolegom v redakčnej rade za ich častokrát „mravenčiu“ prácu pri písaní článkov. A za trpezlivosť. Je to neuveriteľný pocit, keď chyťme do rúk s vôňou tlačiarenskej černe nasiate stránky nového čísla a od prvej vety po poslednú opäť prečítame, aj keď ich obsah už vieme naspamäť.

My vám, čitatelia, môžeme povedať, že budeme intenzívne pokračovať, písať, vydávať svoje a vaše názory, postrehy. No najmä prinášať pestrú škálu článkov, ktoré vás budú zaujímať.

Dušan Pevný

Smiem prosiť a ďakujem za tanec

Na vlastné oči

„Tanec je umenie, v ktorom si nohy myslia, že sú hlavou,“ Stanislaw Jerzy Lec. Čo povieť? Aj po rokoch sú tieto slovné spojenia rovnako prít'azlivé a používané v súvislosti s tancom, bontónom, spoločenskou udalosťou. Ak chceme tancovať na spoločenských podujatiach, prezentovať sa, v prvom rade sa musíme naučiť základy techniky toho ktorého spoločenského tanca. A práve predtým pomenované nám ponúkajú stále viac obľúbené a vyhľadávané tanečné školy počas kurzov spoločenských tancov.

A jeden takýto kurz, už v poradí jeho šiesty ročník, sa uskutočnil v našej obci pod odborným vedením Vendelína Sedláčka. Záujem bol naozaj veľký, 16 párov prišlo na prvé stretnutie, z ktorého už ako účastníci kurzu odchádzali motivovaní, že sa aj oni naučia tancovať, presvedčení, že na to majú.

Očakávania sa postupne plnili, každá tanečná hodina znamenala nielen učiteľmi predstavenú, ale aj nimi samotnými reálne vyskúšanú základnú techniku konkrétneho spoločenského tanca.

Keď sa v decembri posledné tanečné hodiny tancovali všetky naučené druhy základných spoločenských tancov, možno si ani väčšina

z nich neuvedomila, aký rozsah zvládli, veď už vedeli zatancovať waltz, tango, viedenský valčík, foxtrot, cha-chu, rumbu, jive, polku, mazurku, lašung a čardáš. A nielen to... Viacerí účastníci nadviazali priateľstvá, všetci sa na tréningoch veľa nasmiali, ale aj zapotili, unavili, ale hlavne si zatancovali.

Avšak každý začiatok má aj svoj koniec...

A ten prišiel 13. januára 2018, kedy sa tanečníci stretli poslednýkrát na tanečnom večierku, kde každý pár predviedol nadobudnuté tanečné zručnosti pred očami odbornej poroty v zložení Mária Sedláčková, Denisa Petrová a Iveta Jančová a následne vykonal

lokálnu neformálnu skúšku zo spoločenských tancov. Potom porota vyhlásila poradie úspešnosti jednotlivých párov, podľa ktorej sa víťazmi stali Radovan Siva a Zuzana Sivová.

Nakoniec sa tanečný večierok završil príjemným posedením pri dobrom víne a občerstvení, počas ktorého Vendelín Sedláček vyhodnotil kurz a poďakoval tanečníkom, odbornej porote, ale aj fotografovi Ivanovi Jančovi, ktorý s úsmevom na tvári celý večer zaznamenával spomienky na tento slávnostný večer.

Ďakujem v mene všetkých účastníkov kurzu Vendelínovi Sedláčkovi za usmernenia, podporu, trpezlivosť a ochotu, ktorými nás sprevádzal celým kurzom a taktiež pani Márii Sedláčkovej za cenné pripomienky. Opäť tak môžeme byť zase raz pyšní na jedného z našich rodákov.

A čo ty? Chceš ísť na ples, tanečnú zábavu alebo firemný večierok a nevieš tancovať? Príd! Naučíme ťa. My sa už teraz tešíme na ďalšie, v poradí už siedme pokračovanie.

Veronika Kováčiková

Plesová sezóna a dnešok

Zamyslenie

Krásne dámy vo fantastických róbach, páni v oblekoch, v ruke šampanské, príjemné tóny tanečnej hudby a zábava až do rána. Je toto ešte reálna predstava aj v 21. storočí o našej plesovej sezóne?

Ples je spoločenská udalosť zvyčajne slávnostnej povahy, ktorá je spojená so spoločenským tancom za zvukov tanečnej hudby, ktorú interpretuje skupina hudobníkov. Táto udalosť umožňuje stretávanie ľudí, ktorí by sa pravdepodobne nikdy nestretli. Plesy bývali v minulosti predovšetkým výsadou vyššieho stavu, teda šľachty. V priebehu 19. storočia sa plesy postupne stali bežnou súčasťou vtedajšej meštíackej spoločnosti, v tej dobe boli takéto ľudové plesy označované slovom bál. Usporiadávali ich predovšetkým rôzne občianske spolky alebo stavovské spoločenstvá. Vzhľadom k slávnostnej povahe udalosti je zvyčajne potrebné, aby ľudia na ples boli oblečení vo vhodnom spoločenskom odevu. Zvláštnu kategóriu pritom tvoria maškarné plesy, na ktoré môžu prísť ľudia v prestrojení, alebo môžu používať karnevalové masky.

Toľko teda z etnografických poučiek z neďalekej minulosti. A ako teda vyzerajú plesy dnes? Je to ešte ako v 19. alebo 20. storočí? Ak mám pravdu povedať, tak je viditeľný ústup takéhoto druhu zábavy. Plesy dnes organizujú len skutočne zdatní organizátori, ktorí majú za sebou silných sponzorov, ktorí im poskytnú potrebnú finančnú zábezpeku a istotu. Veď zaplatiť prenájom priestorov, kvalitnú hudobnú skupinu, ktorá vyhoví viacerým generáciám, a postarať sa o dobrý catering nie je lacná záležitosť. Už dávno sú preč časy, keď sme z vyzbieraného vstupného zaplatili muzikantov a z predaných nápojov pokryli náklady na všetko ostatné a ešte nám aj čosi zostalo.

V dnešnej virtuálno-digitálnej dobe, v ktorej je klasická konverzácia, spoločenský tanec a klasická zábava už na ústupe, treba využiť aj tieto možnosti, ktoré tohtoročná plesová sezóna

ponúka. Vážme si preto tieto možnosti poskytnuté obetavými organizátormi a využime priestor na užitočné strávenie svojho voľného času v príjemnej spoločnosti svojich priateľov. Dodržiavajme rokmi overené možnosti dobrej zábavy a spoznávania nových ľudí. Nabíjme sa pozitívnou energiou, ktorá nám umožní zabudnúť na každodenné starosti a užime si drobné radosti, pokiaľ nám ešte zdravie dobre slúži.

A nezapudnime na staré dobré ľudové porekadlo – „Už sa fašiang kráti, už sa ne navráti, staré dievky plačú, že sa nevyskáču.“

Vendelín Sedláček

Ozveny sviatkov a pokoja

Život v obci

Tohtoročný predvianočný čas bol trochu atypický. Vianočné sviatky pripadli na víkend, a tak bol o niečo kratší ako zvyčajne. Zdá sa však, že ani toto nebolo prekážkou, aby občania našej obce zažili množstvo rôznych akcií. Rôzne spoločenské organizácie, ale aj samotní občania pripravili pre svojich spoluobčanov drobné vianočné a novoročné podujatia.

Zvon sa opäť rozoznel.

Ako prvé stretnutie s Vianocami zorganizoval FS Rozvadžan už tradičné stretnutie pri zvonici v Rozvadžoch. Na improvizovanom javisku sa v krátkom programe predstavili Miško Červeňan so svojou heligónkou, potom nasledoval pozdrav od FS Kornička v podaní súrodencov Tomáša a Sašky Kudláčových. Ako prekvapenie večera bolo predstavenie nového vianočného CD FS Rozvadžan, ktoré spoločne uviedli do života známy folklorista Ing. Jozef Lehocký a bývalá pracovníčka MK SR Magdaléna Ševčíková. Potom nasledoval spoločný vianočný program FS Rozvadžan s deťmi z folk-

lórneho krúžku pri ZŠ Jána Lipského. O dobrú náladu a vianočnú atmosféru sa postarali samotní naši spoluobčania, ktorí ostali v družnom rozhovore pri dobrom varenom vínu a čaji. Záver stretnutia oznámil Ferko Letko svojím už tradičným zvončením.

Večer pod lipami.

Ďalším podujatím, ktoré si zorganizovali samotní občania našej obce, sa uskutočnilo v Sedličnej v parku J. Lipského, kde sa stretli známi a kamaráti z priľahlých domov a bytov. Toto stretnutie bolo už štvrtým v poradí, a tak sa zdá, že vzniká nová tradícia stretávania sa našich spolobčanov v úzkom kruhu a s dobrou vianočnou atmosférou.

Stretnutie pred domami.

My, susedia, sme sa stretli na Silvestra 2017 na našej ulici v Malých Stankovciach pri „Zvonici“. Keďže to bolo po prvýkrát, stretnutie to bolo na sklonku roku síce čo do počtu komorné, ale o to milšie.

Ved', povedzme si otvorene, na stretnutie „pred domom“ netreba až tak veľa.

Preto každý vedel bez opýtania, čo má so sebou priniesť v povinnej výbave - dobrú náladu a nejakú tú silvestrovskú dobrotu, s ktorou sa môže pochváliť.

Keď odbila polnoc, všetci sme si svorne podali ruky, potešili sme sa z prítomnosti toho druhého vedľa seba a zaželeli sme si viac takýchto spoločných stretnutí v zdraví pri malostankovskej zvonici.

A práve to bolo cieľom.....Porozprávať sa tak obvyčajne, od srdca, radostne, ako sa zvykne hovoriť: „Ako človek s človekom.“

Tak do skorého videnia, „Naša Zvonička“, možno niekedy nabudúce.

Vendelín Sedláček, Veronika Kováčiková

Novoročná

Vinšujeme vám šťastný Nový rok, aby vám z pece neodpadol bok.

V maštali, aby sa neschvátila krava, lebo aj to sa veru sem-tam stáva.

Kone a voly nech majú dosť obroku, a vy zdravia, šťastia v celom tomto roku.

Kurín váš líška vždy nech obchodí, na záhrade bohato nech sa vám urodí.

Barance a ovečky nech majú dosť paše a vo vašej komore nech sú plné fľaše.

Vypáľte v tomto roku dobrú slivovicu a my potom navštívime vašu pivnicu.

Včely nech dajú vám med dobrý a sladký, aby ho dosť bolo v roku na každé sviatky.

Zajacov nech máte veľkých jak barany a pes váš nech nevpustí zlodēja do brány.

Nažratá nech je vždy koza aj cap a ty, gazda, dlhé roky nech si dobrý chlap.

Svine nech majú plný válov zasa a gazda, ty, neopi sa, nech nie si jak prasa.

Do Nového roku čo vám ešte priať, keď ja už neviem ďalej vinšovať.

Na Nový rok nech si ten, čo chce, poplače, my sa však chceme všetci veseliť.

Gazdiná, na stôl daj mäsa a koláče a ty, gazda, otvor fľašu a daj čosi piť.

Pavol Múdry

Pochovávanie basy

Tradície

Najviac fašiangových obyčajových prejavov sa sústredilo do posledných dní, kedy bolo dovolené všetko a nazývali sa „posledný fašang“, bláznivé alebo „šalone“ dni, „ostatky“, „mjesopust“ či „mjasnica“. Fašiangové zábavy zvyčajne trvali od nedele do utorka, prípadne až do stredy. V tieto dni vyhrávali muzikanti v určenej miestnosti od poobedia takmer do rána, na stoloch nechýbala pálenka, víno a pivo, v minulých storočiach obľúbená medovina. Charakteristickým zvykom tohto obdobia boli fašiangové obchôdzky po dedine, vo väčšine prípadov s maskami, ale i bez masiek, ktoré vykonávali predovšetkým muži a mládež.

Posledná tanečná zábava sa konala vo fašiangový utorok pred Popolcovou stredou, ktorou sa už začínal prísny pôst. Koniec fašiangov symbolizovalo pochovávanie basy. Základný motív tejto hry vychádzal z nadvládajúceho pôstu, kedy boli zábavy pri muzike zakázané. Na znak toho sa predvádzalo žartovné pochovávanie hudobného nástroja - basy, pri ktorom vystupovali postavy kňaza, kostolníka (organistu) i smútiacich pozostalých. Kňaz parodoval obrad rozlúčky pri cirkevnom pohrebe a ohlasoval koniec zábavy, ktorú

symbolizovala basa. Tú vyniesli von zo sály. Súčasťou celého divadla bol spevný prednes veršovaných textov, sprevádzaný nárekom prítomných. Pochovávanie basy je i v súčasnosti stále živou a obľúbenou tradíciou.

Tradícia pochovávania basy bola v minulom storočí hojne rozšírená aj v okolitých obciach a tiež aj v bývalých obciach, z ktorých vznikli Trenčianske Stankovce. V bývalej Sedličnej sa pochovávanie basy tradične odohrávalo u Snopkov. Špecifikum tohto obradu bolo ale v tom, že

basou nebol hudobný nástroj (plechový alebo strunový), ale živý človek prezlečený za basu. Ako smútočné máry bolo použité koryto, v ktorom sa obárali svine pri zabíjačke. Basa ležala v koryte a smútočné zhromaždenie vykonávalo tradičné obrady. V závere obradov, keď sa spievalo „...a tak naposledy, dajme jej napiť!“ vyšiel z úzadia vopred určený človek s vedrom vody a vylial ho na nič netušiacu basu.

Pre basu to bol šok, ale ostatní sa na tom dobre bavili. S pribúdajúcimi rokmi bol ale problém, kto bude hrať basu, pretože už takmer všetci vedeli, čo by ich čakalo. Ale nakoniec vždy niekoho neznaleho našli. No a na záver obradu sa pozostali pobrali zapiť smútok za basou do miestnych krčiem a tie boli kedysi v Sedličnej až tri a všetky sa nachádzali na ulici, kde stojí zvonica. Postupne však tradícia pochovávania basy na dlhé roky zanikla a obnovili ju až naši dôchodcovia, a to začiatkom tohto storočia.

Štefan Šmatlák

Superstar - dlhá cesta

Mladé talenty

Peter Kavan je dvadsaťdvaročný chalan z Rozváždz. Ako menší navštevoval umeleckú školu a učil sa hrať na klavíri. Venoval sa tomu päť rokov. Po skončení strednej školy odišiel do zahraničia, kde sa vo voľnom čase stala gitara jeho verná kamarátka.

Neskôr stačilo pár „správne uletených“ slov a vznikla prvá vlastná pieseň. Hudba sa pre neho stala viac ako len občasná brnkánie po strunách gitary. Stala sa jednou z jeho priorít a spôsobom komunikácie. V textoch sú okrem energie, aj slová, ktorých význam chce a má byť ľuďmi pochopený. Keď sa vrátil na Slovensko, začal v garáži tráviť väčšinu svojho voľného času. Susedia vedia posúdiť... Sám alebo s chalanmi a gitarami.

Ako začiatok odohral prvý koncert na „Smädných sokoloch“ v Trenčíne, neskôr na Vianočných trhoch v Trenčianskej Turnej

alebo na rôznych podujatiach v trenčianskej Sokolovni. Najnovšie sa pripravuje na ďalšie (už divadelné) kolo v Superstar 2018. Má za sebou predbežný „casting“ (teda výber) a samotný veľký „casting“ v Prahe. Ten bol únavným čakaním a veľmi náročným obdobím či skôr dňom. Všetci teda držíme Petovi palce aj struny, aby to dobrnkalo čo najďalej. Ale myslím si, že i keby to neskončilo víťazstvom, účasť a skúsenosť v Superstar je len vsuvkou. A už vôbec nie koniec niečoho, v čom sa chce etablovať a čo ho pohlcuje plnými dúškami.

Jeho vzťah k hudbe nie je postavený na televíznej show. Ak chceš počuť jeho muziku, stačí sa v nedeľu navečer prejsť rozvadskou ulicou.... Superstar nie je začiatok, ale ani koniec. Veľa šťastia, Peter!

Dominika Mojžišová

Adam Hrušovský - betonár

Historické postavy

V našej obci žilo veľa zaujímavých ľudí. Jedným z takých bol aj rodák z Veľkých Stankoviec - Adam Hrušovský. V skutočnosti bol Pavol Hrušovský, ale Adam mu hovorili úplne všetci. Narodil sa 11. 8. 1909 rodičom Štefanovi Hrušovskému a Kataríne, rod. Jašovej. Patril k nositeľom i šíriteľom slovenskej kultúry a tradícií. Bol to jednoduchý človek – tzv. „betonár“, ktorý si popri namáhavej práci našiel čas a venoval sa aj slovenskej kultúre, tradíciám, regionálnej histórii či iným záujmom.

Oslovili sme príbuzných pána Adama Hrušovského, aby si pospomínali na jeho život i to, čo po sebe zanechal. O strýčkovi, ako ho nazývala pani Marta Krchnavá, Eva Kudlová i ostatná rodina, nám povedali toto: „Strýčko boli taký menší podnikateľ už za hlbkej totality. Vyrábali studňové a odtokové rúry (skruže). Najskôr ich vyrábali sám so svojou ženou Zuzanou. Ona do formy nasýpala betón („mišung“) a on ho utľikal (hutnil). Bola to obrovská drina. Odtiaľ prezývka – betonár.“

Adam Hrušovský si obstaral rôzne druhy a rozmery foriem – 10, 12, 20, 30, 50, 60, 80, 100 a 120 cm priemery. Ako sme sa dozvedeli, zaobstarával si ich postupne podľa požiadaviek. Naštudoval si samoukou technológiu výroby a spracovania betónu a začal vyrábať skruže a rúry. Začiatkom 60-tych rokov 20. storočia chcel mať každý studňu na svojom dvore, tak sa mu obaja bratia hrnuli. V tých časoch bolo v obci zopár obecných studní alebo ich mali iba bohatší a pre seba. Okrem „betonárčiny“ sa venoval výrobe „slamienok“ a iných výrobkov z prútia.

Pán Adam svojimi znalosťami neraz milo prekvapil všetkých. Vynikal jednou vzácnou ľudskou vlastnosťou – snahou pomôcť blížnym. Vedel zohnať nezohnateľné veci v tej dobe.

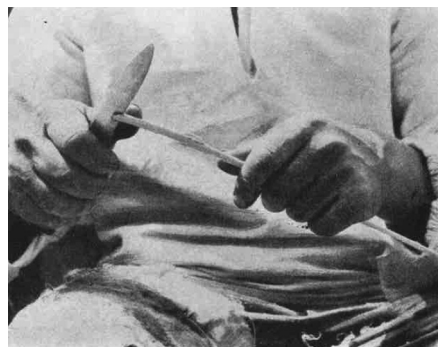
Napríklad – nebolo plášťov na bicykle, no on ich zohnal, nebolo „kosierkov“ do „sečkovice“, on ich zohnal,...

Príbuzní ďalej spomínajú: „Keď boli Adamovi rodičia so synom Michalom na pytačkách v Selci u Haškov pýtať Katarínu, tak sa len tak popri reči spýtali aj na druhú dcéru – Zuzanu. Povedali, že majú, ale je na robotách, na „Maďa-roch“, v Degeši. A Adamovi rodičia sa spýtali – nemohla by sa ona vydať za nášho druhého syna Adama?“ No čo sa stalo ďalej? Haškovi súhlasili a poslali svojej dcére telegram do Degeša s textom: „Zuzka, prídi domov. Budeš sa vydávať za Hrušovských Adama!“

Zuzka poslúchla a prišla. Dvaja bratia, Michal a Adam, mali svadbu v jeden deň a vzali si sestry Katarínu a Zuzanu Haškových zo Selci. Adam so Zuzanou sa vôbec nepoznali a v manželstve prežili snád' päťdesiat rokov. Síce boli bezdetní, ale obaja dávali svoju lásku deťom svojich súrodencov Michala a Kataríny.

Adam Hrušovský spolupracoval počas svojho života aktívne aj s pracovníkmi Trenčianskeho múzea, s profesorom Pozdišovským a s pani Ábelovou. Svoju etnografickú znalosť a zručnosť v tradíciách ocenili aj autori knihy o zručnosti remeselníkov tohto regiónu (Zborník Slovenského národného múzea – Slamienkárstvo v okolí Trenčína – Viera Ábelová, Okresné múzeum, Trenčín, 1970), kde v popise a na fotografiách z nášho regiónu Adam Hrušovský ukazuje technológiu narezávania prútia, vystruhovania „lyka“ z lieskových prútov, používanie „štiepa-ka“, tvorbu „oderekov“ a ďalšie, dnes už takmer alebo úplne zaniknuté zručnosti remeselníkov.

Pani Eva Kudlová (dcéra Jána Hrušovského – tomu bol Adam strýkom) ďalej spomína:

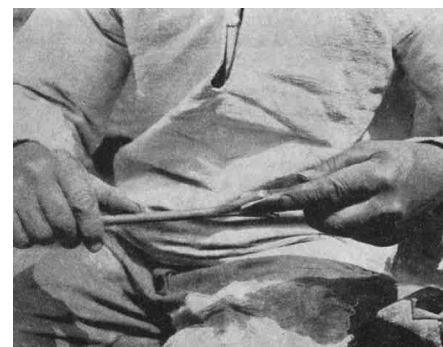
„Strýčko mali na jednoduchého dedinského človeka pomerne bohatú knižnicu. Štúrovci boli jeho srdcovka. O Štefánikovi nám rozprával všetko to, k čomu sme sa dostali a spoznali až po roku 1989.“ Ako sme sa dozvedeli, najviac sa z jeho zbierky tešila neter Marta Krchnavá (sestra bývalého starostu Ivana Hrušovského), lebo v jeho knižnici sa našli aj knihy z tzv. „červenej knihovne“. No nielen to. Z jeho kníh sa dostávali ostatní členovia rodiny k rôznym zaujímavostiam, dnes by sme povedali „pikoškám“, ktoré sa v totalitných knihách a učebniciach nenašli.

Zo spomienok rodinných príslušníkov na záver vyberáme: „V nedel'u bolo pravidlo čítania z Biblie. Nepoznali sme človeka, čo vedel pri každej príležitosti tak pohotovo použiť citáty z Biblie, ako on. Vedel ich použiť pri každej príležitosti.“

Svoju pozemskú púť skončil 9. 8. 1990 vo Veľkých Stankovciach, posledné roky života dožil v dome rodiny Ivana Hrušovského, syna jeho brata Michala.

Ďakujeme pani Marte Krchnavej, Eve Kudlovej a ostatným rodinným príslušníkom pána Adama (Pavla) Hrušovského za poskytnuté slová a spomienky na jeho osobu.

Dušan Pevný

Židia v našej obci

Z histórie obce

Medzi neznáme kapitoly dejín dnešných Trenčianskych Stankoviec a ich blízkeho okolia patria dejiny tamorej židovskej komunity. Na územie Slovenska sa prisťahovali židia ako osobitná skupina obyvateľstva počas vpádov rímskych vojsk – a to pravdepodobne už v prvých storočiach po Kristovi. V čase feudalizmu žili na okraji vtedajšej spoločnosti a na usadenie potrebovali súhlas panovníka. Feudáli sa k nim správali rezervovane.

O usídlení a činnosti židov na území Trenčianskych Stankoviec nemáme k dispozícii potrebné údaje – až do vlády cisára Jozefa II. na konci 18. storočia. Po vyhlásení Tolerančného patentu pre protestantov a pravoslávnych, nasledoval v roku 1783 aj Tolerančný patent pre vyznávačov židovskej konfesie. Ten im umožňoval postupné zrovnoprávnenie v rakúskej monarchii.

Na vzrast počtu židovského obyvateľstva v okolí Trenčína vplývala ich migrácia z Moravy a z poľskej Haliče. Pre ilustráciu - v katolíckych farnostiach sa v roku 1820 uvádzajú židia v takýchto počtoch: v Malých Stankovciach 22, v Rozvadzoch 4, v Sedličnej 25, vo Veľkých Bierovciach 5, v Opatovciach 3, v Selci 9, vo Veľkých Stankovciach 6, v Krivosúde 9 a v Bodovke 8. Sústredovali sa v Sedličnej, kde sa nachádzala aj ich modlitebňa.

O jej činnosti sa však zachovalo málo priamych písomných prameňov. Modlitebňa bola malá a jednoduchá, stála po pravej strane vstupu do Sedličnej od Trenčína, v susedstve bývalej lekárne. Predpokladá sa, že pri modlitebni bol zriadený aj rituálny kúpeľ. Neskôr mali židia v Sedličnej svoj kostol - synagógu, ktorá stála v zákrute oproti terajšiemu križu (oproti firme Feroplech). Tá zanikla po 2. svetovej vojne a naši starší občania si ešte pamätajú na jej rozvaliny. Štefan Šmatlák spomína: „V Sedličnej sa nachádzal aj židovský cintorín, a to v prvej ulici vľavo v smere od Trenčína, v jej hornej časti na ľavej strane. Veľmi dobre si na ten cintorín pamätám, lebo som do svojich 7 rokov býval s rodičmi u môjho dedka Adama Šmatláka presne oproti tomuto cintorínu.“ Aj po 2. svetovej vojne bol dlhé roky navštevovaný príbuznými tam pochovaných židov. Zanikol koncom 70-tych rokov minulého storočia.

Židia v Sedličnej boli známi hlavne ako obchodníci a v ulici, kde sa nachádza zvonica, vlastnili 3 obchody s rozličným tovarom a tieto obchody boli zároveň aj krčmami. Na náhrobných kameňoch na cintoríne sa dá prečítať, že

v našej obci žili židovské rodiny LÖWY, FRANKL, GRÜN, MARLE a ďalšie.

Medzi dvoma svetovými vojnami sa organizovali židia tohto mikroregionu v Zjednotenej socialisticko-sionistickej strane, ktorú v roku 1938 úradne zakázali orgány nastupujúcej Slovenskej republiky.

V novembri 1938 spracovala žandárska stanica v Rozvadzoch tzv. výkaz o židovských obyvateľoch v jej obvode, kde bol uvedený aj majetok, ktorý tieto osoby vlastnili. V bývalých obciach Trenčianskych Stankoviec (Rozvadze, Malé a Veľké Stankovce, Sedličná) bolo v tom čase evidovaných celkovo 19 osôb židovského vyznania.

Vo Veľkých Stankovciach: Samuel FRANKL (68 ročný) s manželkou Rozáliou, rod. KOHNOVOU (70 r.). Ich syn Viliam FRANKL (48 r.) s manželkou Irenou, rod. WEISSOVOU (50 r.). Viliam Frankl bol notárom v Sedličnej. Deti Viliama a Ireny Franklovcov: Eva (14 r.) a Pavol (12 r.).

V Malých Stankovciach: Móric LÖWY (70 r.) s manželkou Malvínou, rod. REISSOVOU (56 r.) mali obchod so zmiešaným tovarom. Ich deti: Aurélia (28 r.), Irma (23 r.), Blanka (20 r.), Alexander (18 r.). Bernard MARLE (65 r.) s manželkou Rozáliou, rod. KELLERMANOVOU (48 r.), mali v obci mäsiarstvo. Mali dcéry: Irenu (26 r.), Idu (21 r.) a Sáru (18 r.). Z nich ale Irena už žila v Trenčíne a Ida už tiež bola v tom čase mimo Malých Stankoviec. V obci žila v roku 1938 aj vdova Janka SCHLESINGEROVÁ, rod. ROSENSTEINOVÁ (68 r.).

V Sedličnej: Izidor GRÜN (57 r.) s manželkou Malvínou, rod. FLACKOVOU (49 r.), keď Izidor bol páleníkom v liehovare a spoločne s manželkou mali výčapnícku živnosť. Ich dcéra Edita (23 r.) sa na zozname nenachádza. V tom čase už bola vydatá za Jakuba GOTTHILFA. V roku 1938 sa im narodil syn Pavol a v roku 1941 Tomáš. Vdova Henrietta FLACKOVÁ, rod. KLEINOVÁ (80 r.), vlastnila malý obchodík so zmiešaným tovarom. Na zozname nie je ani Rozália LÖWYOVÁ, rod. FLACKOVÁ (53 r.), s manželom Dávidom LÖWYOM a deťmi. Pravdepodobne už v tom čase nežili v obci, ale Rozália mala stále domovskú príslušnosť v Sedličnej.

V Rozvadzoch v roku 1938 už žiadni židia nežili. Kronikár o situácii v dedine a vzťahoch medzi občanmi v roku 1940 píše: „Otázka židov v našej obci nebola ešte riešená. Čaká sa riešenie tejto otázky podľa smerníc kompetentných

miest. Nateraz sa veľmi nepekne vynímajú čarbanice na ich domoch, ktoré očividne svedčia, že ten, ktorý ich napísal, bol veľmi netalentoovaný maliar a bolo by mu treba ešte niekoľko rokov navštevovať ľudovú školu, aby vedel lepšie písať po stránke slohovej i gramatickej. HSL'S neprejavila navonok väčšiu činnosť, iba vo vnútri javí sa veľký záujem o riešenie tzv. židovskej otázky, najmä čo sa týka majetku.“

Zánik židovskej náboženskej obce so sídlom postupoval počas Slovenského štátu do roku 1942.

Osudy našich židovských spoluobčanov počas vojny:

V roku 1942 sa začalo s odsunom židov do tzv. koncentračných stredísk. Viliam FRANKL s manželkou, synom Pavlom a rodičmi boli prevezení v auguste 1942 transportom do pracovného tábora v Novákoch, kde pracovali až do roku 1944, keď po vypuknutí SNP bol tábor zrušený. Viliamovi sa spoločne s manželkou a synom podarilo utiecť do Banskej Bystrice. Tu sa skrývali a pokúšali sa dostať do hôr obsadených partizánmi. Pri tomto pokuse však boli chytení a uväznení. V novembri 1944 boli prevezení spoločne s ďalšími väzňami do Kremničky. Tu boli všetci okradnutí o osobný majetok a potom po asi desaťčlenných skupinách privádzaní k okraju protitankových zákopov, kde boli postrieľaní z bezprostrednej blízkosti do tyla a pochovaní v masových hrobách. Dcéra Eva FRANKLOVÁ bola prevezená do koncentračného strediska Patrónka v Bratislave do továrne na výrobu munície a streliva. Odtiaľ potom bola odsunutá prvým ženským transportom koncom marca do Osvienčimu, kde neskôr zahynula.

Aurélia, Irma, Blanka LÖWYOVÉ a Sára MARLEOVÁ boli 30. marca 1942 odsunuté do Patrónky a odtiaľ následne do koncentračného tábora Auschwitz II. – Birkenau (Osvienčim), kde všetky zomreli. Alexander LÖWY bol transportovaný koncom marca do strediska v Žiline a odtiaľ do poľského Lublinu. Zahynul v koncentračnom tábore. Rodičia Móric a Malvína LÖWY zomreli tiež v koncentračnom tábore, o čom podala správu ich dcéra Ernestína NEUBRUNOVÁ (narodená v roku 1908), ktorá pravdepodobne jediná z rodiny prežila. Ešte v roku 1998 žila v Trenčíne.

Bernard MARLE s manželkou boli prevezení do Žiliny a odtiaľ do vyhladzovacieho tábora Sobibor neďaleko mesta Wlodawa vo východnom Poľsku. Tam obaja zomreli. Ich dcéry Irena a Ida zahynuli nevedno kde.

Janka SCHLESINGEROVÁ bola 6. mája 1942 transportom prevezená cez Žilinu do zhromažďovacieho tábora Naleczow pri meste Pulawy vo východnom Poľsku. Zahynula v koncentračnom tábore.

Izidor GRÜN s manželkou, dcérou Editou a vnukmi Pavlom a Tomášom boli prevezení do Žiliny 10. júna. Odtiaľ potom do Sobiboru -

Wlodawy. Nik z nich neprežil. Izidorova svokra Henrietta FLACKOVÁ bola umiestnená do chudobinca v Trenčíne, pretože podľa úradníkov nebola už kvôli veku schopná prepravy. Takisto Rozália LÖWYOVÁ bola dopravená cez bratislavskú Patrónku do Sobiboru, kde zomrela.

Kronikár o situácii v dedine a vzťahoch medzi občanmi v roku 1943 píše: „*Majetok movitý i nemovitý bol rozpredaný neobvyklým spôsobom. Role si vzali činitelia HSL'S, pričom chudobných odstrčili.*“

A ak aj niekto z príbuzných židov z našej obce prežil nemecké koncentračné a vyhladzovacie tábory

a všetky útrapy vojny, do obce sa už nevrátili.

Po II. svetovej vojne sakrálné objekty židovskej obce chátrali a potom postupne zanikli. Dodnes však na existenciu židovskej náboženskej komunity so sídlom v Sedličnej a iných častiach obce poukazujú matriky a spomínajú aj žijúci pamätníci.

V článku boli použité vety a fakty z materiálov PhDr. Milana Šišmiša, ďalej sme čerpali z prameňov MV SR ŠABA v pobočke Trenčín – 385 škatuľa, Yadvashe, databáza Shoah, Pamätnej knihy o Malých Stankovciach a z rozprávania spoluobčanov.

Štefan Šmatlák, Slavo Tomík

Pamätník obetiam vojen - oznam

Oznam

V súvislosti s pripravovanou realizáciou pamätníka obetiam 1. a 2. svetovej vojny by sme chceli požiadať občanov obce, ale aj ďalších rodákov, ak majú nejaké info o svojich predkoch, ktorí bojovali alebo padli v 1. svetovej vojne, aby to dali vedieť.

Môže to byť použité jednak pri mennom zozname na pamätníku a aj v pripravovanej publikácii k tejto téme. Info môže byť smerované do redakcie Novín HLAS, na pána Slava Tomíka alebo na Obecný úrad v Trenčianskych Stankovciach.

Slavo Tomík

Tréning v Kanade...

Na potulkách svetom

O stankovských karatistoch sme už čo, to písali, no tento oddiel tradičného karate „Do“ pod vedením senseia Karola Krejčího z časti Rozvadze - 5. dan, je tak aktívny, že by bola škoda nepodeliť sa s vami o zaujímavosti a zážitky, ktorými tento oddiel prekypuje. Je toho skutočne veľa, no mňa najviac zaujala cesta niektorých jeho členov do Kanady. Ved' koľko športovcov pôsobiach v našej dedine malo možnosť svoj talent a umenie predviesť za „veľkou mláskou“? Požiadali som teda Karola Krejčího, aby nám všetkým opísal svoju cestu do Kanady.

Ked' nás prvýkrát pozýval sensei Tetsuji Nakamura - 7. dan (šéf inštruktor IOGKF) k sebe do Kanady, zdalo sa nám to byť nereálne. Tretie pozvanie sa však neodmieta, a tak sme sa nakoniec dohodli, že zrealizujeme tréningový camp zameraný hlavne ako prípravu na skúšky. Odsúhlasili sme si teda termín, kúpili letenky a začali prípravu. Túto výpravu okrem mňa tvorili sensei Marian Nemeček, Karol Vlasák, Juraj Ďurík, František Olejár a Juraj Tilesch.

Leteli sme z Budapešti do Londýna. Tam sme prestúpili na zaoceánsky let do Toronta. Po prilete sme si požičali auto, lebo dom, ktorý sme mali prenajať, bol v Oakville, a camp Honbu dojo Shudokan Family Karate senseia Nakamura bol v Burlingtone, čo je asi 25 km. Tam prebiehali tréningy, s ktorými sme začali hneď v pondelok ráno po prilete, takže nebol žiadny

čas na aklimatizáciu. Trénovali sme dvojfázovo, ráno len my šiesti zo Slovenska tri až štyri hodiny a večer spolu s miestnymi karatistami dve až tri hodiny. Intenzita bola veľká, a tak som už v piatok mal sto chutí sadnúť na autobus alebo vlak a ísť domov, keby to bolo bližšie.

Cez víkend sme však netrénovať, a tak v rámci regenerácie sme si boli pozrieť Niagarské vodopády, ktoré ležia na hranici s Amerikou a Kanadskou národnou vežu v Toronte, ktoré je najväčším mestom. Predmestím Toronta je Mississauga, kde žije najväčšia slovenská komunita. Kanadských Slovákov sme ale stretávali všade. Boli sme na prechádzke okolo Ontarijského jazera, ktoré lemovalo všetky tieto mestá. Ľudia sa tam chodili zabávať, cvičiť alebo na prechádzky, či si len tak posediť na lavičke. Je tam vybudovaná prechádzková trasa

a oddychové parky trebárs na barbecue alebo športoviská a všetko v harmónii s krásnou prírodou všade okolo.

Druhý týždeň tréningov prebiehal v rovnakej intenzite a príliv nových informácií bol pre nás veľmi cenný. Ľudia, s ktorými sme sa tam stretávali boli pokojní, milí a neskutočne ochotní. Našli sme si tam veľa nových kamarátov, s ktorými sa teraz stretávame na seminároch po celej Európe. Boli aj u nás v Trenčianskych Stankovciach, Sempai Sita - 3. dan s bratom Jeyom - 1. dan viedli detský tréning v našom Tetsuji dojo. Sensei Tetsuji Nakamura - 7. dan so senseom Victorom Mangialardom - 5. dan budú lídrami nášho 6. Laugaricio gasshuku, ktoré sa bude konať 28. - 30. septembra 2018. Pred odchodom nás Sensei Nakamura zobral na rybačku, požičal čln a súťažili sme Kanada proti Slovensku. Ja som chytil najväčšiu rybu, ale Kanadania chytili rýb najviac - takže remíza. No a čerešničkou na torte bolo barbecue u senseia doma v záhrade, to je pre mňa zážitok, na ktorý sa nezapáda a zároveň obrovská pocta pre mňa a mojich spoluväčších. Ked' sme po viac ako dvoch týždňoch odleteli unavení domov, chcel som, aby táto super akcia nikdy neskončila.

Celá táto super akcia vyvrcholila následnými skúškami v poľskej Bydgoszczy, kde nás preskúšal sensei Nakamura, a dvaja z nás sa stali držiteľmi piateho danu. Spolu s nami sa skúšky zúčastnili aj karatisti z Poľska a Nemecka, ale nie všetci prešli. Je to pre nás odmena za to všetko, čím sme si museli na tejto dlhej ceste k vysnívanej méte prejsť. Už teraz sa pripravujeme na ďalšiu veľkú výzvu, ktorá je pred nami, a tou je rodisko karate, ostrov Okinawa v Japonsku. Tam chceme trénovať v IOGKF Honbu dojo senseia Morio Higaonnu - 10. dan.

Karol Krejčí, Radovan Siva

Po zabíjačke, v 68. minúte

Stalo sa

Pochmúrne časy, dlhé večery, sychravé počasie, mierne mrazy, no častokrát presný opak, teda okrem tých dlhých večerov. V tej dobe, v neskorých jesenných či zimných časoch sa v nejednom dome, a to nielen v našej obci, konajú „zabíjačky“ či „zakáľacky“ domácich prasiat. Gazdinky či gazdovia hotujú prípravu na tento deň niekoľko týždňov vopred a veľmi často sa pri tejto udalosti zide celá rodina.

Nebolo tomu inak i pri tejto našej. Je to možno už aj dvadsať rokov či viac, no nezabúdame na ňu dodnes. Viackrát, a to nielen u nás, sa povysťali rôzne huncútstva, na ktoré radi spomínáme. Určite to bolo v každom jednom dome podobné. Každý mäsiar má svoje metódy, každý porozpráva zážitky, každá rodina má príbehov na rozdávanie.

Tak sme aj my v jednu sobotu zabili hneď dve prasce naraz. Veľká rodina, veľa pomocníkov,

všetko išlo ako po masle. Starý pán mäsiar na všetko dozeral. Od teploty vody na „obar“ až po dĺžku ovarenia hotových jaterníc po dochutenie samotnej dobrej kapustnice. Výrobkov bolo porobených neúrekom. Jaterničky, klobásky, slanina, oškvarky, kapustnica, tlačienky, paprikové laloky, množstvo rozrobeného mäsa. No predsa z dvoch prasiat, viete si predstaviť.

Večer, keď už bolo všetko spratané, sa aj čosi „pozhodnocovalo“ pri poháriku domáceho.

Ved' aj o tom sú takéto spoločné aktivity a zážitky. No nemohli sme dlho, lebo v nedeľu bolo treba údiť pripravené produkty, a k tomu ešte sa aj pripraviť na futbalový zápas na domácom ihrisku proti Dolným Vesteniciam.

V nedeľu ráno sme zostrojili udiareň a pripravili výrobky z prasiat na údenie. Keď bolo všetko skontrolované, zakúрили sme a šli sme na zápas. Kontrola údenia zostala na otcovi. Jeden brat hral, druhý bol pri vstupnom a ja som bol tréner. To sme museli byť na ihrisku.

V druhom polčase niekde v polovici ktosi z druhej strany plota ihriska kričel: „Chalani, udiareň vám horí na dvore...!!!“ No to si nevieťe predstaviť, čo sa udialo. Schmatol som prvý bicykel. Proste tréner - netrénér, s bratom od vstupného sme leteli domov k našim ozlomkrky, ako rýchlo to len išlo. Ešte aj brat z ihriska zišiel dolu a valil za nami. Keď sme prišli domov, mama už len kropila hadicou a vodou torzo udiarne. Všetko mäso zhorené. Klobásky, kolená, slanina, všetko navnivoč vyšlo. Nevedeli sme, čo robiť... Otec proste viac priložil, ako mal, odskočil si za nami na ihrisko, stačila sekunda a všetko zbĺklo.

Dodnes spomíname, samozrejme, už s úsmevom, na túto príhodu. A tak 68. minúta zápasu, kde podľa zápisu došlo k striedaniu hráčov a my sme leteli domov k ohňu, sa nezmazateľne vryla do pamäti celej našej rodiny. Zápas síce Stankovce vyhrali 5:2, no my sme mali v tú nedeľu pred očami iba smutný obraz našej mamy, ako kropí spálenisko...

Dušan Pevný

Futbalisti rokovali

Športové aktuality

Členovia Obecného športového klubu v Trenčianskych Stankovciach rokovali na Valnom zhromaždení svojich členov. Rokovanie sa uskutočnilo 19. januára 2018 v zasadačke Oddychového Centra. Zároveň išlo o rokovanie s voľbou členov do Výkonného výboru pre najbližšie volebné obdobie.

Okrem členov klubu sa rokovania zúčastnil aj starosta obce JUDr. Martin Markech, viacerí poslanci obce a niektorí podnikatelia.

Prítomní členovia zvolili na svojom rokovaní priamou voľbou nový Výkonný výbor v zložení: Ing. Vendelín Sedláček, Ing. Štefan Šmatlák, Bc. Monika Pevná, Roman Rožník, Roman Pevný, Bc. Radovan Siva, Tomáš Navrátil, Ing. Michal Hrbas a Miroslav Zabada. Zvolení členovia Výkonného výboru si na svojom prvom zasadnutí zvolia nového predsedu OŠK. Odstupujúcim členom výboru Jozefovi Kapušovi a Viliamovi Koprivňanskému poďakovali za ich prácu.

Na zhromaždení zároveň zvolili novú Revíznú komisiu v zložení Ing. Matúš Beňovič, Tomáš Sliva a Peter Húdek. Poďakovali odstupujúcemu predsedovi komisie Gabrielovi Kadákovi za jeho prácu.

Valné zhromaždenie schválilo Správu o činnosti OŠK od poslednej schôdze, správu Revíznej komisie, rozpočet pre nasledujúce obdobie, prijalo nových členov a zobralo na vedomie vymenovanie Správnej rady klubu v tomto zložení: JUDr. Martin Markech, Ing. Eva Beňovičová, Ing. Martin Poruban, Ing. Jozef Kadák, Dušan Pevný, Jozef Kapuš a posledným členom bude

zvolený predseda VV. Bývalým členom Správnej rady prítomní poďakovali za ich prácu.

Ostáva veriť, že tak, ako bolo povedané vo výročnej správe, zostane klub stabilizovaný po finančnej i manažérskej stránke tak, ako tomu bolo v poslednom volebnom období. Treba k tomu potiahnuť aj šesť futbalových mužstiev, ktoré vedie, budú tak vnímané ako stabilný prvok na slovenskej futbalovej mape, z obce Trenčianske Stankovce.

Redakčná rada

Redakcia HLAS

Texty sú zverejnené v pôvodnej verzii autorov bez úprav.

Podnety občanov možno zasielať na e-mailovú adresu: hlas.stankovce@gmail.com.

Noviny pripravili: Ing. Martin Jurčo, Gabriel Kadák, Bc. Monika Pevná, Ing. Jozef Kadák, Bc. Radovan Siva, Dušan Pevný, Ing. Štefan Šmatlák, Tomáš Sliva, Slavo Tomík, Ing. Vendelín Sedláček, Dominika Mojžišová, Pavol Múdry, Mgr. Vlasta Pevná - korektúry. Grafická úprava: Jano Kukučka, Tlač: DUO PRINT s.r.o., L. Podjavorinskej 5, Nové Mesto nad Váhom, Prevádzka Trenčín Náklad: 1000 ks. Periodicita vydania: 6x ročne. Zapísané v Zozname periodickej tlače Ministerstva kultúry SR pod číslom: MK – EV 5100/15. Vydavateľ: Dušan Pevný, Rozvadze 501, 913 11 Trenčianske Stankovce

